

VICTOR

Schelstraete

**Gebroken handen
helen langzaam:**

**boksend van de
straat naar de Spelen**

Voor Matthias

Parijs, juli 2024

Wat ze je niet vertellen, wat ze vergeten te vermelden, is de eenzaamheid. En de angst die daarmee gepaard gaat, ook de angst wordt vaak ontkend. Je mag niet bang zijn en je bent niet alleen, zeggen ze dan. Maar in feite doet het er niet toe wie er in je hoek staat of wie voor rugdekking zorgt. Het maakt niet uit wie je liefheeft of wie voor je zorgt, wie de *recovery shake* bereidde, het bed opmaakte, de vliegtickets bestelde of de belastingen betaalde. Het is van geen belang hoeveel mensen er naar je kijken, hoeveel gelukwensen je ontving, wie voor de sponsoring instond en of je je door God gesteund weet. Als je de ring instapt, ben je alleen.

De fysieke aanwezigheid van een tegenstander verandert daar niets aan. Integendeel, het isolement wordt nog versterkt. Je bent nooit méér alleen dan in de confrontatie met de ander, moet een slimme Fransman ooit gezegd hebben. De ander is in dit geval geen mens, kan geen mens zijn. De ander is gevaar.

Ook nu, een halfuur voor mijn eerste olympische kamp, zijn alle opluchting en alle trots die gedurende de laatste maanden de basis van een ongekend geluk vormden, verdwenen. Binnen tien minuten stap ik de ring in. Mijn zintuigen zijn hypergevoelig. Mijn hart slaat slagen over. Mijn lichaam is vergeten wat ademen is. Ik moet die twee roze ballonnen aan het einde van mijn luchtpijp bewust met lucht vullen. Ik ben een walvis op het droge.

Aan de journalisten vertelde ik gisteren nog dat ik zou winnen. Overmoed, weet ik nu. Bij echte kampioenen werkt zoiets. Ik ben geen kampioen. Misschien, wie weet, kan ik er een worden, maar garanties zijn er niet. Natuurlijk dobbelt God, en de dobbelsteen kan verschillende richtingen uit vallen. Alle scenario's zijn mogelijk, dat had ik aan de pers moeten meegeven. Het klinkt bescheiden, voorzichtig, op een

afschuwelijk Vlaamse manier *braaf*, maar ik weet, dankzij de vreemde, verwrongen weg die mij naar Parijs leidde, dat het klopt. Ik wilde het zo graag anders doen. Ik wilde sterk zijn, zelfverzekerd, onoverwinnelijk, en dat ook uitstralen. Ik wilde alle kleinburgerlijke voorzichtigheid achter mij laten. Ik ben een dwaas.

Ik voel een sterke aandrang om mijn handschoenen uit te trekken, de witte tape rond mijn knokkels los te scheuren, mijn sporttas dicht te ritsen en anoniem naar Compostella te wandelen. Op mijn borst zou ik een bordje bevestigen met de boodschap: 'Mijn excuses voor het misverstand!'

Hubert blijft aan mijn rechterhandschoen frunniken. Ik ruik een mengeling van zweet, leer en vaseline. Mijn voeten zitten te strak vastgesnoerd en mijn tenen zijn gevoelloos. Ik vecht tegen de aandrang om over te geven. Aan de mensen die in de voorbije jaren naar mijn levensverhaal vroegen en aan wie ik vertelde dat de bokssport mij *gered* had, wil ik graag het volgende zeggen: ik loog. Het klinkt goed, maar het is niet waar. Mijn excuses voor de verwarring. In dit leven kan helaas niemand gered worden, en al zeker niet door een sportdiscipline. Het spijt mij.

Er is niet genoeg zuurstof in deze ruimte, bedenk ik terwijl ik mijn longen vol gerecycleerde lucht zuig. Er zijn hier geen ramen. Sommige walvissen kunnen hun adem tot wel twee uren inhouden. Neen, boksen heeft mij niet gered. Integendeel. De bokssport heeft mij gepest, getergd, als een natte vod uitgewrongen. Het is niet *dankzij*, maar *ondanks* de eindeloze uren in anonieme gymzalen, alle onzekerheid en blessures dat ik hier vandaag zit. De deur gaat open. Een vlaag frisse lucht en het geluid van een enthousiaste menigte waaien naar binnen. Ik kijk om mij heen en zie andere atleten in rode of blauwe pakjes rondwandelen. Sommige zitten met

hun gezicht in de handen, anderen kijken strak voor zich uit. Een enkeling bidt.

Ik weet niet tot wie ik mijn gebeden moet richten. Aforismen, wijsheden en Instagramslogans hebben alle overtuigingskracht verloren. Er is niets heroïsch aan hoe klein ik mij hier en nu voel. Ik had winkelbediende moeten worden, bedenk ik. Hubert komt naast mij zitten. 'Hoe voelt ge u?' vraagt hij. Ik mompel iets onverstaanbaars. 'Hey... hey!' Hij staat op en neemt mijn gezicht in zijn handen. Dat heeft hij in al die jaren nog nooit gedaan. Hij kantelt mijn hoofd lichtjes omhoog, zodat ik hem recht in de ogen *moet* kijken. Ik zie hoe hij de vleugels van zijn aardappelneus opent en weer sluit. 'Ik wil dat ge geniet, straks,' zegt Hubert. Ik knik. 'Victor, ik meen het, beloof mij dat ge gaat genieten.' Ik knik opnieuw, maar hij voelt het gebrek aan overtuiging. 'Het resultaat kan mij niet schelen straks, begrijpt ge? Het kan mij niet schelen.' Hij laat een stilte vallen. 'Ik ben trots,' zegt hij.

Godverdomme, Hubert, bedenk ik, sentimentaliteit is wel het laatste dat ik nodig heb net voor de belangrijkste kamp van mijn carrière. Ik voel een krop in mijn keel. De coach van mijn Samoaanse tegenstander overleed gisteren aan een hartstilstand. Ik weet niet wat ik daarmee moet. Maakt het nieuws hem gevaarlijker, een in het nauw gedreven dier? Ik wil vechten, ik wil winnen. Ik wil raken waar het pijn doet, maar niet daar, niet op die plek. Wat als er toch nog een forfait volgt? God, ik moet rustig worden.

Ik denk aan mijn moeder, ergens in het publiek. Ik denk aan de achtentwintig chaotische jaren die aan dit tafereel – de boksters in rood en blauw in deze donkere kleedkamer met zijn glanzende kapstokken, overhaast witgeverfde muren en donkerhouten banken – voorafgingen. Hubert heeft gelijk. Ik mag trots zijn. Ik ben niet weggelopen. Boksen heeft mij niet gered, maar getest. Ik heb het er niet slecht vanaf gebracht.

Ik ben de kooi ingestapt en ik ben gebleven. En toch is dat onvoldoende. De test houdt niet op. Je moet steeds opnieuw die kooi in.

Ik doe enkele schijnbewegingen in het midden van de ruimte. Ik leun naar voren op mijn steunbeen en draai mijn romp voor een rechtse hoek. Solide. Ik moet nu focussen, aan niets anders denken dan mijn eigen lichaam en hoe dat door de ruimte beweegt. Egocentrisme, de belangrijkste kwaliteit voor elke topsporter. Is het niet interessant hoe concentratie en gedachteloosheid een en hetzelfde betekenen?

Ik hoor de klink het slot uit kantelen. De deur gaat opnieuw open. Eén, twee, drie. Ze valt opnieuw dicht. Mijn brein is onnavolgbaar. Het is alsof ik de beweging van elke spier in mijn lichaam, van de kleinste pees tot het meest delicate ligament, kan *voelen*. Is het niet grappig hoe vaak het mij al in de steek liet? Hoe ik opnieuw vertrouw wat zich zo onbetrouwbaar toonde? Ik ben een dwaas.

Een dwaas die verdomd hard kan slaan. ‘Geniet ervan,’ had Hubert gezegd. Hoe zou ik in godsnaam kunnen *genieten*? Er is niets leuks aan vechten. Geloof ze niet, zij die iets anders beweren. De nasleep, de warme douche achteraf en de bewondering van onbekenden, die geven voldoening. Al het andere is pijn en angst.

Hoewel, ik had het eerder ervaren. De roes. De ultieme focus, het moment waarop lichaam het van geest overneemt, zelf handelt, in staat is om meer te doen dan ademen, verten en pompen, en over het vermogen beschikt om de meest complexe bewegingen autonoom uit te voeren. Het is een verslavend gevoel. Boksen is een verslaving. Het is afstotelijk, onaangenaam en toch onweerstaanbaar.

‘Victor Sk... Skelstraete, Belgium?’ zegt een vrouw met erg luide stem en een Franse tongval. Ik draai mij om en zie haar naast de deur staan. Ze heeft een klembord in haar hand.

Het is zover. Ik steek mijn hand op, als teken van herkenning. Hubert grist een drinkbus en een witte handdoek mee. We lopen naar de deur. Ik denk aan mijn moeder, ergens in het publiek. Haar handen zijn vochtig.

**I.
EEN TROM
ROFFELT**

Ze vertelde graag hoe het allemaal begon. Mijn moeder. In geuren en kleuren en tot in het kleinste detail vertelde ze hoe ze in een bed lag. Een bed in het midden van een kamer. Buiten de kamer: de zee. Het water was diepzwart en enkel het zwakke schijnsel van tientallen dijkantaarns verlichtte het witte schuim van de rollende golven. Ze sliep onrustig, volgde met gesloten ogen de gedachten die zelfverzekerd door de kamer dwaalden. Ze kende de gordijnen met hun bleke bloemen, het te lage nachtkastje en de afstand tussen deur en bed ondertussen als haar broekzak, maar dit was geen thuis. Voor haar lichaam was het een rustpunt, dat wel, terwijl haar geest onrustig in beweging bleef. Het appartement lag op wandelafstand van het restaurant van haar ex-echtgenoot. De man was niet rancuneus gebleken. Ze manoeuvreerde er onhandig tussen de toeristentafels, met in haar handen borden vol zeevruchten en goedkope witte wijn. Het geld bewaarde ze in het tasje op de bodem van de rijzige kleerkast tegenover het raam. De kamer bood een tijdelijk onderkomen. Maar het was geen plek om te blijven.

Ze wilde snel terug naar de stad, een echte stad, weg van de kwallen die met bosjes op het koude strand aanspoelden, weg van de hongerige zeemeeuwen die met hun gretige snavels de vuilzakken openreten. Ze wilde eindelijk de studies hervatten die een vroegtijdig huwelijk en een eerste kind brutaal tot stilstand hadden gebracht. ‘En waar gaat ge het geld halen, meiske?’ had haar moeder een treiterend vingertje op de wonde gelegd. Maar geld zou geen probleem vormen. Ze wist dat ze recht had op een beurs en dat ze zonder veel luxe leven kon. Bed, bad, brood en opvang voor haar kind, *kinderen*.

Haar buik vormde een heuveltje van beddengoed. Ze opende haar ogen instinctief. Haar lichaam wist wat haar geest nog niet besepte. Ze had geweten dat het elk moment kon gebeuren, dat het nu bijna *moest* gebeuren. De eerste berekeningen zeiden Kerstmis, maar Kerstmis kwam en ging,